

Notícies

Eleccions al Consell Directiu

En la propera Assemblea General ordinària de la ICHN caldrà elegir la Presidència, la Tresoreria i tres Vocalies del Consell Directiu de la nostra entitat.

Poden presentar la seva candidatura els socis de la ICHN que ho siguin d'abans de l'1 de gener de 1997. Les propostes hauran d'arribar a la Secretaria de la ICHN **abans del dia 14 de febrer**, perquè el Consell Directiu en tingui coneixement en el moment de convocar formalment l'Assemblea. Per a més comoditat, podeu presentar la vostra candidatura per telèfon (93) 270 16 52, o bé per correu electrònic (ichn@iec.es).

Tal com és preceptiu, es donaran a conèixer als socis totes les candidatures que s'hagin rebut.

Us preguem que considereu la possibilitat de dedicar part del vostre temps a la ICHN.

Conveni Consell Comarcal del Bages - ICHN

El 24 de novembre es va signar el Conveni de cooperació entre la ICHN i el Consell Comarcal del Bages en relació amb el Pla de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Bages.

En aquest Conveni es preveu que la ICHN, mitjançant la Delegació del Bages, presti el seu assessorament científic en tot allò que faci referència a l'elaboració, l'execució i el seguiment del Pla de Protecció del Medi Natural i del Paisatge del Bages.

Cal remarcar que aquest Pla és el resultat del compromís assolit entre tots els municipis del Bages i el Consell Comarcal per actuar de manera conjunta en la conservació de les zones naturals més sensibles del Bages. Aquest Pla és una iniciativa pionera en el nostre país.

La Delegació del Bages de la ICHN, mitjançant la recentment publicada *Guia d'espais d'interès natural del Bages*, ha fet ja la seva primera aportació a aquest Pla.

Connectors ecològics i paisatgístics

Les xarxes ecològiques i la conservació de la diversitat biològica i paisatgística a Catalunya

Durant els dies 16, 17 i 18 de desembre de 1997 s'han celebrat a la seu de l'IEC, les jornades sobre *Les xarxes ecològiques i la conservació de la diversitat biològica i paisatgística a Catalunya*, en l'organització de les quals hi ha participat la ICHN conjuntament amb cinc altres filials de l'IEC.

Aquestes jornades s'han caracteritzat tant per l'elevat interès suscitat entre els nombrosos assistents, com pel nivell assolit en les diferents presentacions i en el debat generat. La novetat i l'actualitat del tema i l'enfocament veritablement multidisciplinari amb que ha estat tractat, ha contribuït a incrementar la valoració positiva que s'ha fet dels resultats obtinguts.

Han estat precisament aquests bons resultats el que ha fet que els organitzadors es plantegin la possibilitat d'editar les diferents ponències presentades i les aportacions més interessants que el debat ha generat. Sorprenentment, ja s'ha rebut una oferta

de col·laboració econòmica per contribuir a l'edició de tot aquest material.

De forma paral·lela, també s'ha plantejat la conveniència d'elaborar una proposta de conclusions o un manifest que serveixi per fer arribar a les diferents institucions una síntesi de totes aquelles aportacions que relacionades amb les xarxes ecològiques i la connectivitat puguin contribuir al disseny i a l'establiment d'estratègies connectives efectives, un dels temes més poc desenvolupats en l'àmbit de la conservació i de l'ordenació del territori en el nostre país.

Les entitats organitzadores han quedat molt satisfetes amb aquest primera experiència de treball conjunt i no solament s'ha mostrat interès en continuar desenvolupant el tema de la connectivitat, sinó que també s'han plantejat noves propostes de treball conjunt. Des del Notícies s'anirà informant puntualment de totes les iniciatives que es proposi dur a terme.

Fòrum Terrassenc

La ICHN col·labora en els treballs que des del Fòrum Terrassenc per a la Protecció i Ordenació del Medi Natural i el Paisatge s'estan duent a terme en relació amb les connexions ecològiques i paisatgístiques.

En la seva darrera reunió, el Fòrum terrassenc es va proposar treballar en les línies següents:

- Iniciatives ja en marxa: impulsar la Via Verda Sant Llorenç - Collserola: elaboració d'un model de sistema d'espais lliures i naturals per al conjunt del Vallès Occidental; campanya de difusió; proposta

urbanística per a Cerdanyola-UAB; sistema comarcal de camins.

- Noves propostes: elaboració d'un model de xarxa viària per al Vallès Occidental; participació en el planejament urbanístic local (Sant Quirze del Vallès, Rubí, Terrassa, etc.); convocatòria d'un seminari tècnic d'experts sobre iniciatives comarcals pel que fa a les connexions ecològiques.

Qui vulgui col·laborar en qualsevol de les iniciatives anteriors, pot contactar amb el Fòrum Terrassenc a través de la Secretaria de la ICHN.

Planificació estratègica de la biodiversitat

Resolució 400

La Comissió de Política Territorial del Parlament de Catalunya, en sessió tinguda el 8 d'octubre de 1997, va adoptar la Resolució 400 sobre la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica.

La Resolució 400 manifesta el suport del Parlament de Catalunya al Conveni sobre la Diversitat Biològica (Nairobi, 1992) i a l'Estratègia paneuropea per a la diversitat biològica i paisatgística (Sòfia, 1995).

D'acord amb aquesta Resolució, s'insta el Govern a prendre les mesures necessàries per a l'elaboració de l'Estratègia catalana

per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica dins un procés obert a la participació de tots els sectors socials implicats, a cooperar amb el Govern de l'Estat per garantir que els objectius i les propostes de l'estratègia catalana es tinguin en compte en el procés de redacció de l'estratègia nacional, i a garantir que les previsions de l'Estratègia paneuropea s'integrin en les polítiques i les actuacions que es duguin a terme a Catalunya.

Qualsevol persona interessada a obtenir una còpia del text d'aquesta Resolució el pot sol·licitar a la Secretaria de la ICHN.

Presentació del catàleg de la fauna vertebrada de Catalunya

El passat 11 de novembre la ICHN va assistir a l'acte de presentació del Catàleg de fauna vertebrada de Catalunya, el qual va tenir lloc al Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. Durant aquest acte de presentació, Joaquim Gosálbez, en qualitat de coordinador, va fer una introducció al contingut del catàleg, que inclou un total de 575 espècies de vertebrats. De cada espècie, es detallen tot un seguit de dades d'elevat interès: distribució, hàbitat, ecologia, efectes de l'activitat humana, estat de conservació, etc. Sense cap mena de dubte, aquest catàleg serà una eina de gran utilitat a l'hora de definir les necessitats i les prioritats de conservació de la fauna vertebrada a Catalunya.

Presentació de la proposta d'elaboració de l'Estratègia espanyola per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica

El passat 2 de desembre es va reunir novament la taula sectorial d'investigadors i universitats de l'Estratègia espanyola per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica i en la qual hi participa la ICHN. En aquesta reunió es va debatre sobre continguts i metodologia, insistint-se en la necessitat de tractar, també a la diagnosi, les qüestions institucionals, normatives i de finançament, les quals estaven fins aquest moment absents del document de treball.

L'endemà d'aquesta reunió es va fer una trobada dels membres de les diferents taules sectorials amb l'objectiu d'obrir un debat conjunt sobre el procés seguit fins al moment. Aquesta reunió va ser presidida per la Ministra de Medi Ambient, qui va aprofitar l'oportunitat per donar suport institucional al procés i per difondre públicament la proposta d'elaboració de l'estratègia espanyola.

Estratègia paneuropea per a la diversitat biològica i paisatgística

A la Secretaria de la ICHN hi ha, a disposició de qui els sol·liciti, els informes corresponents a les darreres reunions del Consell Executiu de l'Estratègia

paneuropea per a la diversitat biològica i paisatgística celebrades a Estrasburg (22-23 de maig) i Ginebra (20-21 de novembre).

XI Congrés Mundial de Silvicultura

Del 13 al 22 d'octubre va tenir lloc a Antalya (Turquia) el XI Congrés Mundial de Silvicultura, centrat en la silvicultura i el desenvolupament sostenible. Aquest Congrés va ser una bona oportunitat per prendre iniciatives de seguiment de les qüestions proposades per la Taula Intergovernamental sobre Boscos i la Dinovena Sessió Especial de l'Assemblea General de les Nacions Unides.

En relació amb la biodiversitat, es varen

dedicar diverses sessions tècniques a boscos, diversitat biològica i manteniment del patrimoni natural. Les intervencions es varen centrar en la conservació dels ecosistemes forestals i en la conservació i l'ús dels recursos genètics forestals.

En conjunt, s'han valorat de manera força positiva les aportacions d'aquest Congrés, ja que s'ha demostrat el compromís que des del sector polític i econòmic s'està adquirint per assolir un model de gestió forestal sostenible.

Resums de les sessions científiques

Incidència ambiental de l'eix transversal de Catalunya

La construcció i funcionament d'una carretera genera efectes diversos sobre els sistemes naturals. L'exemple de l'Eix Transversal ha servit com a cas d'estudi per revisar-los i considerar les mesures preventives i correctores dels impactes que s'han aplicat, així com altres tècniques que podien haver estat utilitzades.

L'Eix creua molts paisatges de muntanya mitjana on la xarxa viària era escassa i de petites dimensions. Aquesta característica és fonamental a nivell d'impacte ambiental, ja que per una banda, el creuament de zones de topografia abrupta, provoca que la traça tingui un alt impacte visual, però per altra, facilita la seva permeabilització, perquè s'han construït molts túnels i viaductes que actuen com a connectors paisatgístics.

Un dels aspectes en els que es posa més èmfasi quan es tracta de prevenir els efectes ambientals d'una carretera, és el seu impacte paisatgístic. A l'Eix, com en la major part d'infraestructures viàries que es construeixen actualment, s'ha intentat minimitzar aquest impacte, revegetant els talussos, fet que té el doble objectiu d'estabilitzar-los i també d'integrar-los cromàticament al seu entorn. Aquesta tasca, prou difícil en el cas de l'Eix, per les grans dimensions d'alguns desmuntats i terraplens, és una necessària intervenció de maquillatge de la infraestructura, però hi ha altres impactes de la carretera amb major incidència ambiental.

La fragmentació dels hàbitats és un dels efectes més notables, ja que la carretera actua com una barrera semipermeable i les repercussions ecològiques de la introducció d'aquest nou element són molt complexes. La fragmentació pot comportar l'aïllament de sectors d'hàbitat massa petits com per continuar acollint poblacions viables de totes les espècies que componen el sistema i pot provocar l'extinció local d'algunes d'elles. Aquest és un camp on actualment s'està

portant a terme molta recerca i malgrat que el coneixement és encara insuficient, és clar que cal que les infraestructures lineals permetin el màxim de connexió entre els hàbitats que travessen. D'altra banda, es tracta d'un impacte que cal avaluar i prevenir en les fases inicials del disseny d'una infraestructura, i sovint, quan es realitza l'*Estudi d'Impacte Ambiental* del projecte només es pot atenuar lleument aquest efecte.

La creació de connectors ecològics (anomenats també *ecoductes*) o bé la construcció de passos de fauna, pot reduir l'efecte barrera d'una carretera. A l'Eix Transversal, s'han condicionat per al pas de fauna diversos drenatges, modificant les seves dimensions, revegetant les boques d'entrada, adequant el substrat, etc. Algunes d'aquestes estructures estan sent objecte d'un seguiment, per encàrrec del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, per avaluar la seva efectivitat. S'observa que alguns d'aquests passos són molt utilitzats, mentre que altres que no s'han ubicat en els llocs adients, ho són molt menys. D'altra banda, cal considerar que no totes les espècies es comporten igual; la fagina i la geneta per exemple, utilitzen tota mena de drenatges, i per tant, resulten poc afectades per l'efecte barrera de la via. El senglar en canvi, és una de les espècies més exigents i no ha utilitzat cap dels passos de fauna condicionats, encara que si passen a través de viaductes i de passos inferiors de grans dimensions.

Finalment, i a banda del conegut increment de la mortalitat per atropellament que la carretera comporta per a moltes espècies de la fauna dels entorns de la via, també cal tenir en compte altres efectes menys evidents, que es deriven del funcionament de la carretera i que afecten les àrees més properes. Entre aquests s'enumeren la incorporació de contaminants en els sòls, els canvis en la composició florística i estructura de les comunitats vegetals, l'increment de soroll, la pertorbació

Notícies sobre el medi natural de les illes Balears

La Societat d'Història Natural de les Balears posa a disposició dels membres de la ICHN les pàgines de la seva circular informativa *Naturalesa* i Societat. Qualsevol soci pot publicar en aquesta circular les notícies, dades o informació de què disposi referents a l'entorn natural de les illes Balears.

Per a més informació sobre el contingut i l'extensió, cal contactar amb la Secretaria de la ICHN.

La SHNB també ens informa que s'han editat les publicacions següents:

NATALIA LLORENTE i GUILLEM X. PONS. *L'Estat del Medi Ambient de les illes Balears 1996*. Obra Social i Cultural de "Sa Nostra". Col·lecció *Papers de Medi Ambient*. 86 p.

ALOMAR, G.; M. MUS i J. A. ROSSELLÓ. *Flora endèmica de les Balears*. Consell Insular de Mallorca. Palma de Mallorca. 294 p.

derivada de l'increment de freqüentació humana per facilitat d'accès a àrees que abans de la construcció de la via eren més feréstegues, l'increment del risc d'incendi, etc.

En definitiva doncs, una carretera genera canvis complexos en els sistemes naturals

propers i encara que a l'Eix Transversal s'han aplicat diverses mesures per prevenir o atenuar alguns d'aquests efectes, és important avaluar-ne l'efectivitat i poder millorar-la en les noves infraestructures que actualment estan en projecte.

BIBLIOGRAFIA

IX Sessió Conjunta d'Entomologia, ICHN-SCL, 1995. Barcelona.

European Working Group on Research and Biodiversity (EWGRB)

SEMIR, V. DE, Coord. *Crònica del Medio Ambiente 1996*. Barcelona: Novartis Hispania SA, 1997.

MIQUEL BECH. Revisió i Actualització de la fauna malacològica terrestre i d'aigua dolça de Catalunya, 1996. Quaderns de la natura i de l'home. Vol. I, núm. 5

LLISTOSELLA, J., ROCABRUNA, A. i TABARÉS M., 1997 Les Amanites. Museu de Granollers. Ciències Naturals. Ajuntament de Granollers.

Boletín de la Asociación de Herbarios Ibero-Macaronésicos, núm. 2. Real Jardín botánico, CSIC. Madrid 1997.

LADO, C. i PANDO, F., 1997. Flora Mycologica Iberica. Volum 2. Myxomycetes. I. Real Jardín Botánico, CSIC. Madrid.

Impacte ambiental dels embassaments

Sovint s'ha dit que els embassaments són una mena d'híbrid entre un riu i un llac i certament la seva organització te trets clarament fluvials en uns llocs (zones de cua) i d'altres de lacustres prop de la presa. Malgrat tot però, els embassaments presenten unes quantes característiques que permeten considerar-los com un sistema aquàtic diferent a la barreja simple d'un riu i d'un llac. Algunes d'aquestes característiques son de tipus geomorfològic, d'altres tenen a veure amb la taxa de renovació i les oscil·lacions de nivell de la seves aigües, i també amb el fet de disposar d'uns desguassos de fons o, en qualsevol cas, subsuperficials.

A banda de la seva importància socio-econòmica, els embassaments són de ben segur una de les infraestructures de més transcendència ambiental en l'estat espanyol. Cal tenir en compte que hi ha més de mil grans embassaments, que ocupen uns 2.200 Km², suposen uns 13.800 Km de perímetre (unes quatre vegades el litoral marí d'Espanya) i regulen uns 46 Km³ d'aigua, prop del 50% de l'escolament total. Això vol dir molts i molts quilòmetres de rius regulats o, si mes no, amb el seu règim natural de cabal significativament modificat.

L'espectre d'efectes ambientals dels embassaments és ben ampli, des dels que quasi no comporten massa canvis i mai més enllà del sistema aquàtic on són, fins els que suposen modificacions del territori de gran abast, per desplaçament de població o de grans infraestructures viàries, etc. En qualsevol cas i a tall de síntesi possiblement són quatre els aspectes clau en l'afectació ambiental dels embassaments:

- El lloc on es projecta l'embassament.
- Les dimensions de l'embassament projectat.
- El disseny de l'obra hidràulica en conjunt.
- La gestió de l'aigua en l'embassament.

Alguns d'aquest aspectes donen lloc a afectacions ambientals de tipus estàtic i per tant estètic o paisatgístic; d'altres modifiquen processos i/o funcions de l'ecosistema fluvial. Ben segur que les conseqüències del canvi del règim natural del curs d'aigua i el possible efecte barrera de l'obra hidràulica, són els principals motius d'impacte per l'ecosistema fluvial. També hi ha afectacions de tipus cultural i socio-econòmic, com ara sobre el paisatge i sobre els usos del territori.

Certament els embassaments són sistemes d'àmplia crítica ambiental, però també és ben cert que possiblement bona part d'ells són indispensables, en un estat com Espanya on la precipitació és particularment irregular en el temps i en l'espai, per mantenir el nostre tren de vida energètic (malgrat que sembla que encara no contaminem prou pel que fa al CO₂), el nostre tren de vida productiu (producció agrícola, indústries, etc.) i la nostra qualitat de vida (control d'avingudes, abastament d'aigua potable a pobles i ciutats, etc.).

Com sempre, l'òptim en la gestió i/o l'ordenació aplicada als sistemes naturals, està en un punt intermedi entre l'ús i la conservació, al que només si pot arribar des de raonaments sòlidament argumentats, realistes i, sobre tot, ben ponderats. No hi ha receptes

Sessions conjuntes

Sessió conjunta de la Societat Catalana de Biologia i la Institució Catalana d'Història Natural. Atapuerca.

Dins dels actes de commemoració del 90è aniversari de l'IEC, el propassat dilluns 27 d'octubre es va celebrar un debat al voltant de les troballes realitzades al jaciment d'Atapuerca, que va inaugurar el cicle «Ciència i cultura al llindar del segle XX».

El primer dels ponents va ser José M. Bermúdez de Castro, del Museu Nacional de Ciències Naturals de Madrid (CSIC). La seva exposició es va iniciar amb la descripció del jaciment d'Atapuerca, situat a la serra del mateix nom de la província de Burgos.

A causa de la naturalesa calcària dels materials, la serra d'Atapuerca presenta importants processos de carstificació, amb formació de nombroses dolines i avencs que posteriorment es van reblir de sediments. L'obertura d'una línia fèrria al començament del nostre segle va posar al descobert notables cúmuls de fòssils en diverses cavitats càrstiques. A partir del descobriment fet els anys seixanta, aquest jaciment va començar a ser estudiat per paleontòlegs i antropòlegs.

La tasca de Bermúdez de Castro s'ha centrat principalment en les restes més antigues d'homínids, descobertes a l'anomenada Dolina Grande, que poden tenir entre 800.000 i 900.000 anys d'antiguitat, per la qual cosa estan entre les més antigues d'Europa. Els fòssils trobats corresponen, com a mínim, a sis individus —dos nens, dos adolescents i dos adults—, i, per les característiques dels cranis, no encaixen en cap de les espècies descrites fins al moment, ja que són intermèdies entre les dels neandertals i les dels homes actuals. Tot això ha comportat una profunda revisió de l'arbre evolutiu del gènere *Homo*, que ha desembocat en la teoria que les restes d'Atapuerca pertanyen a una nova espècie, precursora comuna de l'*Homo heidelbergensis* i l'*Homo sapiens*, batejada amb el nom d'*Homo antecessor*.

A continuació, Juan Luis Arsuaga, de la Universidad Complutense de Madrid, es va centrar en els fòssils de la Sima de los Huesos, més recents que els anteriors, ja que tenen uns 300.000 anys d'antiguitat i pertanyen a l'espècie *H. heidelbergensis* o homes de Neandertal. La gran importància d'aquestes restes rau en l'elevat nombre d'individus —al voltant d'una trentena— i en el seu excel·lent estat de

conservació, que ha permès desenvolupar un estudi poblacional únic en homínids d'aquesta època. Entre les principals conclusions presentades, destaquen el fet que el grau de dimorfisme sexual era molt similar a l'actual —amb les implicacions biològiques i socials que això comporta—, i que els fòssils presentaven signes d'haver estat menjats per la resta del grup.

Finalment Eudald Carbonell, de la Universitat Rovira i Virgili, va parlar dels aspectes més relacionats amb la cultura d'aquests homínids. Val la pena esmentar que s'ha posat de manifest l'elevat grau de sedentarisme del grup, que es fa patent, entre altres fets, en l'elevat nombre d'individus trobats en un mateix punt. Així mateix, s'ha comprovat la utilització d'estris de pedra d'una certa complexitat i diversitat, utilitzats en múltiples activitats, entre les quals destaca l'adobament de pells, que implica una fabricació de peces per cobrir-se i protegir-se.

En el debat posterior van sorgir moltes qüestions relacionades amb els diferents aspectes tractats, però totes les intervencions van coincidir en l'extraordinària importància del jaciment, qualificat per tothom d'únic al món, que només ha mostrat una petita part dels seus tresors fòssils. Entre els principals punts de comentari, van destacar les opinions sobre la nova espècie *H. antecessor* i la seva posició en l'evolució del gènere humà, així com la valoració de l'elevat grau de complexitat de les pràctiques culturals dels homínids de la Sima de los Huesos.

Pàgina web

Ja podeu consultar la pàgina web de la Institució a l'adreça: <http://www.iec.es/societat/ichn>.

Podeu consultar tot el que fa referència a la ICHN així com els textos complets del NOTÍCIES.

Paisatge i turisme: perspectives de futur

El passat divendres 28 de novembre, i dins del cicle d'actes del 90è aniversari de l'IEC, es va realitzar la conferència «Paisatge i turisme: perspectives de futur», la qual va anar a càrrec de Joan Cals, catedràtic d'Economia Aplicada de la UAB. Aquest acte estava organitzat conjuntament per la Societat Catalana de Geografia, la Societat Catalana d'Ordenació del Territori i la ICHN.

En aquesta conferència es va destacar la importància que la conservació del paisatge té en els països especialitzats en el turisme, en els quals constitueix un clar avatage competitiu. Tot i així, es va remarcar la situació paradoxal que sigui la mateixa activitat turística la que acaba erosionant aquest actiu del qual n'obté tants beneficis, com per exemple a través del creixement urbà, l'activitat constructiva i immobiliària, l'especulació, la manca de consciència del valor del paisatge, el retrocés de les activitats que el mantenen, l'anomenada «tirania de les petites accions», etc.

Tot seguit, es varen remarcar algunes de les directrius que haurien de constituir una política pel paisatge: no es poden reduir les accions al salvament de reductes territorials; les diferents administracions han d'assumir les responsabilitats respectives, les quals també s'han d'estendre als altres sectors; cal incorporar el paisatge en els diferents àmbits de formació; la indústria turística ha de fer seus els objectius de conservació; s'ha d'afavorir una major integració entre la conservació i l'ordenació del territori; etc.

El debat que va seguir l'exposició va mostrar l'agraïment dels assistents al ponent pel fet d'haver sabut conduir la conferència des d'una qüestió concreta [la relació entre el turisme i el paisatge] cap a una de més àmplia la reivindicació d'una política i una estratègia pel paisatge al nostre país.

Bosc

Resolució del 5 de setembre de 1997, per la qual s'aproven els plans tècnics de gestió i millora forestal d'explotacions (DOGC núm. 2483, del 26 de setembre de 1997)

Resolució del 8 d'octubre de 1997, per la qual s'aproven plans tècnics de gestió i millora forestal d'explotacions (DOGC núm. 2498, del 17 d'octubre de 1997)

Decret 288/1997, del 31 d'octubre, de transferència de competències e servicis dera Generalitat de Catalunya ath Conselh Generau dera Val d'Aran en matèria de caça, pesca e aprofitaments forestaus (DOGC núm. 2518, del 11 de novembre de 1997)

Caça i pesca

Resolució del 26 de setembre de 1997, per la qual es declaren sotmesos a règim cinegètic de caça controlada els terrenys cinegètics de la badia del Fangar (DOGC núm. 2488, del 3 d'octubre de 1997)

Ordre del 2 d'octubre de 1997, per la qual es declara refugi de fauna salvatge la forest Garrigues de Vilaverd, al terme municipal de Vilaverd (DOGC núm. 2493, del 10 d'octubre de 1997)

Ordre del 2 d'octubre de 1997, per la qual es declara refugi de fauna salvatge la forest Les Benes, al terme municipal de Montblanc (DOGC núm. 2493, del 10 d'octubre de 1997)

Ordre del 2 d'octubre de 1997, per la qual es declara refugi de fauna salvatge la finca Can Boades, al terme municipal de Vilobí d'Onyar (DOGC núm. 2496, del 15 d'octubre de 1997)

Ordre del 2 d'octubre de 1997, per la qual es declara refugi de fauna salvatge la finca Can Batlle, al terme municipal de Sant Salvador de Guardiola (DOGC núm. 2496, del 15 d'octubre de 1997)

Ordre del 2 d'octubre de 1997, per la qual es declara refugi de fauna salvatge la finca Can Viader, al terme municipal de Massanes (DOGC núm. 2497, del 16 d'octubre de 1997)

Resolució del 27 d'octubre de 1997, per la qual es declara zona de seguretat el paratge de les Estunes, del terme municipal de Porqueres (DOGC núm. 2525, del 11 de novembre de 1997)

Espais protegits

Decret 255/1997, 30 de setembre, pel qual es regula el règim d'autonomia econòmica de les escoles i centres de capacitació agrària i nauticopesquera i dels espais naturals de protecció especial gestionats pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (DOGC núm. 2490, del 7 d'octubre de 1997)

Resolució del 14 d'octubre de 1997, per la qual es fa públic l'Acord del Govern de la Generalitat del 30 de setembre de 1997, pel qual s'aprova definitivament el Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge de Tamarit - punta de la Móra (DOGC núm. 2512, del 6 de novembre de 1997)

Resolució del 23 d'octubre de 1997, per la qual s'aprova inicialment el Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge de la serra de Montsià, als termes municipals d'Alcanar, Amposta, Freginals, Sant Carles de la Ràpita i Ulldecona (DOGC núm. 2515, del 11 de novembre de 1997)

Ordre del 20 d'octubre de 1997, per la qual s'aprova el pla de tancament de les pistes forestals del Parc Nacional d'Aiguestortes i Estany de Sant Maurici i la zona perifèrica de protecció, (DOGC núm. 2515, del 11 de novembre de 1997)

Impacte ambiental

Edicte del 29 d'agost de 1997, pel qual es fa pública la declaració d'impacte ambiental del projecte del pla d'aprofitament cinegètic de la finca de Can Llach, als termes municipals de Sant Martí Vell i Madremanya, promogut pel senyor Albert Buch i Massa i tramitat per l'Ajuntament de Madremanya (DOGC núm. 2516, del 12 de novembre de 1997)

Protecció dels animals

Decret 286/1997, del 31 d'octubre, de modificació del Decret 214/1997, del 30 de juliol, pel qual es regula la utilització d'animals per a experimentació i per a altres finalitats científiques (DOGC núm. 2518, del 14 de novembre de 1997)

II Curs sobre reconeixement de plàntules i diàspores de males herbes

Del 10 al 13 de febrer de 1998 tindrà lloc a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de Lleida (av. Rovira Roure, 177, Lleida). L'horari serà de 9 a 13.30 i de 15.30 a 20.00 hores. El dia 13 només hi haurà sessió de matí.

Secretaria i coordinació:

Unitat de Botànica.
Dpt. d'Hortofructicultura,
Botànica i Jardineria,
ETSEA, UdL
Av. Alcalde Rovira
Roure, 177
25198 Lleida
Tel. 973 - 70 25 49
Fax. 973 - 23 82 64
Adreça electrònica:
jrecasens@hbj.udl.es

**LES
SESSIONS
CIENTÍFIQUES
DE LA
INSTITUCIÓ**

ICHN

Institució Catalana d'Història Natural

filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Impactes ambientals a Catalunya

Dimecres, 21 de gener de 1998

L'impacte del lleure a l'alta muntanya. Arinsal

per

Joan Manel Vilaplana

Dept. de Geografia, Dinàmica i Geologia, UB.

La sessió tindrà lloc a les 19 h a la Sala Prat de la Riba de l'IEC. Carrer del Carme, 47 08001 Barcelona

ICHN

Institució Catalana d'Història Natural

filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Impactes ambientals a Catalunya

Dimecres, 18 de març de 1998

Modificació de la dinàmica costanera. De la Tordera al Francolí

per

Jordi Serra

Facultat de Geologia, UB.

La sessió tindrà lloc a les 19 h a la Sala Prat de la Riba de l'IEC. Carrer del Carme, 47 08001 Barcelona

Sessió conjunta d'entomologia

El Notícies és cosa de tots

Recordem que qualsevol membre de la ICHN pot enviar al comitè de redacció del NOTÍCIES tota informació, convocatòria o opinió que relacionada amb els objectius de la ICHN cregui que poden interessar els altres membres de la Institució.

Com a mecanisme de comunicació periòdic, seria força interessant que el NOTÍCIES també pogués reflectir les diverses iniciatives en què participen els seus membres. Amb un simple fax o un missatge per correu electrònic podem contribuir a fer del NOTÍCIES una eina més útil.

El passat dia 29 de novembre va tenir lloc, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, la X Sessió Conjunta d'Entomologia. La inauguració va anar a càrrec del president, David Serrat, que va manifestar l'interès d'aquestes sessions. En opinió del president, validen la contribució de les activitats genuïnament naturalistes en l'avenç de coneixements entomològics dels nostre país.

La trobada va desenvolupar-se en dues sessions, matí i tarda, al llarg de les quals varen presentar-se vint-i-una comunicacions. La majoria dels grans ordres d'insectes s'hi van trobar representats, i van donar al conjunt una diversitat que potser no s'havia assolit en cap de les edicions anteriors. Entre els ponents es trobava una notable representació d'entomòlegs novells en la que era la seva presentació en públic d'uns resultats científics. També, com en sessions anteriors, l'assistència o les aportacions dels professionals i els de dedicació amateur varen anar-se succeint al llarg de la jornada, i es va palesar l'habitual harmonia entre tots ells en benefici del comú interès de l'entomologia.

En el camp científic, la majoria de les ponències varen permetre d'afegir molts

tàxons a la llista d'insectes ja coneguts de la nostra fauna, de manera que aquesta es va veure enriquida pel que fa al heteròpters, als lepidòpters, als coleòpters, als himenòpters i als dípters. Els odonats, moltes vegades absents en aquestes sessions, i els ortòpters van ser objecte de comunicacions faunístiques en àrees relativament extenses: la província de Girona, en el primer cas i el parc de Garraf, en el segon. La fauna exòtica va ser-hi present gràcies a una comunicació sobre coleòpters caràbids d'Amèrica meridional. Les ponències de caire taxonòmic varen referir-se a discussions d'alguns gèneres de coleòpters, a la designació de tipus d'espècies també de coleòpters, i a la descripció del mascle d'una espècie de dípter canòpid. L'entomologia sanitària va quedar representada per una aportació sobre la sarna i el seu agent causal, que va generar molts comentaris després de la seva presentació.

A l'acostumat interès amb que la Sessió conjunta s'espera dins de l'ambient entomològic del nostre país, aquest any calia afegir la màgia del número deu. Els més veterants es congratulaven d'haver-hi arribat, amb el desig que sigui per molts més anys.

Agenda

Sessions científiques de la Institució

Dimecres, 21 de gener de 1998, a les 19 h, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC
L'impacte del lleure a l'alta muntanya. Arinsal, a càrrec de Joan Manel Vilaplana, Dept. de Geografia, Dinàmica i Geologia, UB.

Febrer de 1998

La data de la sessió prevista pel mes de febrer, **Els parcs eòlics**, encara no s'ha fixat. Us n'enviarem informació més endavant.

Dimecres, 18 de març de 1998, a les 19 h, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC
Modificació de la dinàmica costanera. De la Tordera al Francolí, a càrrec de Jordi Serra, Facultat de Geologia, UB.

fundada el 1899

ICHN
Institut Català
d'Història Natural
Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Redacció: ICHN
C. del Carme, 47
08001 Barcelona
Tel. 932 701 652
Fax 932 701 180

Imprimeix: IMPREMTA BADIA, SL
Maqueta: Albert Beltran
Dipòsit Legal: B-39829-1995

Recordeu

Horari d'atenció als socis de la ICHN

Dilluns i dimecres, de 16 h a 20 h
Dimarts, dijous i divendres, de 9 h a 13 h

Adreça electrònica: ichn@iec.es
Internet: <http://www.iec.es/societat/ichn>

Han col·laborat en la redacció d'aquest NOTÍCIES:

Carles Castell, Josep Germain, Marta Goula, Joaquim M. Nogués, Antoni Palau, Carme Rosell i Antoni Sánchez